

HELP online kurz: Úvod do Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Evropského soudu pro lidská práva

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva") je nejdůležitějším nástrojem Rady Evropy. Byla prvním nástrojem, který uvedl v platnost některá práva uvedená ve Všeobecné deklaraci lidských práv a učinil je závaznými. Všech 47 členských států Rady Evropy ji ratifikovalo a začlenilo do svých právních systémů.

Úmluva, jak ji vykládá Evropský soud pro lidská práva (dále jen "ESLP"), významně přispěla prosazování zásad, které jsou nedílnou součástí demokracie a právního státu v Evropě. Nechrání pouze řadu základních občanských a politických práv. Ovlivňuje také všechna odvětví vnitrostátního, veřejného i soukromého práva.

Je to text zásadního významu pro všechny právníky: soudce, státní zástupce, advokáty, pracovníky orgánů činných v trestním řízení a další zúčastněné strany. Hlavní odpovědnost za uplatňování Úmluvy nesou vnitrostátní orgány.

Úmluva představuje důležitou součást každodenní praxe právníků. Aby ji mohly vnitrostátní subjekty řádně uplatňovat, musí mít základní znalosti o Úmluvě a o tom, jak ji ESLP vykládá ve své práci.

Cílem tohoto kurzu HELP na téma **Úvod do Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Evropského soudu pro lidská práva** je poskytnout právě tento nezbytný základ. Nabízí možnost seznámit se jak se samotným textem Úmluvy, tak s metodikou a postupem, který ESLP při jeho výkladu uplatňuje.

V novém samostatném modulu vypracovaném v roce 2019 kurz vysvětluje také výkon rozsudků ESLP a podmínky smírného urovnání.

Znalosti a dovednosti získané v tomto kurzu usnadní uživatelům další zkoumání judikatury ESLP v jednotlivých tematických oblastech, jimiž se zabývají tematické kurzy Rady Evropy HELP.

Témata jsou rozvíjena praktickým způsobem s využitím prezentací, interaktivních obrazovek a ověřování znalostí.

Kurz byl původně vytvořen v roce 2016. Aktualizovaná verze kurzu, včetně modulu k výkonu rozsudků ESLP, byla zveřejněna na online platformě Rady Evropy HELP v březnu 2020.

Cílová skupina

Kurz je určen především všem právníkům (soudcům, státním zástupcům, advokátům nebo zaměstnancům soudů) a pracovníkům justice v širším slova smyslu. Mohou jej využít i další orgány veřejné moci, včetně orgánů činných v trestním řízení, zaměstnanců parlamentu, pracovníků veřejné správy atd. Může být skvělým zdrojem informací pro vysokoškolské studenty nebo občanská sdružení a obecně pro každého, kdo se chce seznámit se systémem ochrany lidských práv zavedeným Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

Osnova kurzu

Modul č. 1: Úvod do Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

- struktura Úmluvy
- výklad Úmluvy
- Úmluva v rámci vnitrostátního právního řádu

Modul č. 2: Úvod do činnosti Evropského soudu pro lidská práva

- struktura ESLP
- podávání stížnosti k ESLP

Modul 3: Výkon rozsudků Evropského soudu pro lidská práva

- úvod do modulu
- dohled nad výkonem rozsudků ESLP
- výkon rozsudků ESLP

Vývoj kurzu

Kurz byl vypracován v rámci programu Rady Evropy HELP v úzké spolupráci s Oddělením pro výkon rozsudků ESLP Rady Evropy. Tato verze kurzu byla částečně vytvořena s finanční podporou Evropské unie a Rady Evropy prostřednictvím akce "Posílení účinných právních prostředků nápravy porušování lidských práv v Srbsku", která byla realizována v rámci "Horizontálního nástroje pro západní Balkán a Turecko II" EU/SR.